

Vår sjanse til å skape fremtidens helsetilbud på Nordmøre

Over 15 000 kvadratmeter kan bli stående tomme ved Kristiansund sykehus ved etablering av nytt sykehus på Hjelset. Regionalt senter for helseinnovasjon og samhandling er regionrådets plan for å fylle det tomrommet med kompetansearbeidsplasser innen helse. Nå har vi en reell sjanse til å nå målet!

ORKidé – Nordmøre Regionråd ønsker å klargjøre hva dette senteret egentlig innebærer, og hvordan det henger sammen med nytt Sjukehus i Nordmøre og Romsdal (SNR).

Det som skjedde ved valg av tomt for det nye sykehuset har fått høyst berettiget kritikk, og skapte et sterkt folkelig engasjement på deler av Nordmøre. Et samlet regionråd har sagt klart fra om at siste del av prosessen frem til vedtak i 2014 var svært uheldig og mangler legitimitet. Etterspillet er fortsatt ikke ferdig, Kristiansund kommune har gått til sak for å få vedtaket omstøtt. Vi må avvente utfallet av den prosessen, og også finansieringen av SNR, før vi vet hvordan den fremtidige helsestrukturen ser ut. Men vi må erkjenne at til syvende og sist vil det være staten som bestemmer hvordan sykehus tilbudet på Nordmøre blir i fremtiden.

Det er nå planleggingsarbeidet for SNR pågår. Helse Møre og Romsdal skal være ferdig med akuttsykehuset på Hjelset og Distriktsmedisinsk senter (DMS) i Kristiansund i 2021. Men innholdet skal være ferdig definert allerede i august 2016, før planen sendes på høring. Dersom vi ikke har en tydelig stemme i planleggingen av både DMS og sykehus, risikerer vi at Nordmøre står helt uten innflytelse på det ferdige resultatet. Konsekvensene av å si nei til å påvirke, kan bli store og negative. I juni 2015 vedtok ORKidé derfor at det er nødvendig å delta i planleggingen av innholdet i både akuttsykehus og DMS.

Samtidig fikk en arbeidsgruppe i oppdrag av regionrådet å jobbe videre med et helt nytt konsept: Regionalt senter for helseinnovasjon og samhandling. Det er Nordmøres forsøk på å være med og sette agendaen for fremtidens helseløsninger i Norge. Ambisjonen med senteret er at vi skal være i forkant av utviklingen, og skape løsninger som resten av Norge kan lære av.

Helse-Norge har gjennom flere tiår forsøkt å omorganisere seg bort fra de stadig økende kostnadene i helsesektoren. Verken helseforetaksreformen eller samhandlingsreformen har medført vesentlige besparelser. Mange kommuner opplever at de overtar kostnader og oppgaver som de ikke har kompetanse og ressurser til å løse. Vi vet at innen 2040 må ca. hver 3. elev fra videregående skole ta helsefaglig utdanning om vi skal kunne møte fremtidens helseutfordringer med dagens løsninger. Det kommer ikke til å skje. Hva gjør vi da?

Vi mener at Norge ikke har tatt ordentlig tak i de underliggende utfordringene. På grunn av stadig nye, bedre og dyrere metoder vil helseutgiftene fortsette å øke. Dette vil ikke endre seg før vi slutter å tenke at vi skal reparere en skade eller lidelse som allerede har inntruffet. Vi er nødt til å tenke helt nytt om hvilket problem vi faktisk skal løse.

Regionalt senter for helseinnovasjon og samhandling representerer den nye måten å tenke på. I senteret vil vi flytte viktig kompetanse ut til pasienten. Ikke kirurger, men spesialister som samarbeider med kommunene om å forebygge og behandle morgendagens helseutfordringer: Geriatri, kroniske plager og livsstilssykdommer innen både kroppslig og psykisk helse. Det handler om å sette en diagnose tidlig og sette inn tiltak før sykdommen blir et problem. Det handler om å gjøre den enkelte i stand til å mestre sykdom og egen helse, og om å bruke ny teknologi som gjør alt dette lettere.

Disse tilbudene vil vi ha nært innbyggerne våre. Vi vil ha fagfolk som kan forske på de sykdomsutfordringene vi har, og utvikle nye løsninger som også andre deler av landet kan ta i bruk. Senter for helseinnovasjon vil styrke samhandlingen mellom kommune, sykehus, private helsetilbud, og brukerne av tjenestene. Vi vil utvikle de beste pasientforløpene for folk!

For å få full effekt må det regionale senteret integreres med DMS og funksjoner som Helse Møre og Romsdal skal etablere i Kristiansund, slik at tilbudene henger sammen. Det må også koordineres tett med kommunene sine tilbud. Men det nye senteret vil ikke erstatte hverken sykehus eller kommune, og her ligger noe av misforståelsen i debatten som har vært de siste dagene.

Det senteret kan erstatte, er noen av de høyspesialiserte kompetansesarbeidsplassene som flyttes ved en eventuell sykehusetablering på Hjelset. Av om lag 22 000 kvadratmeter ved dagens Kristiansund sjukehus tenker Helse Møre og Romsdal bare å bruke ca. 5000 til DMS. Regionalt senter for helseinnovasjon og samhandling har ambisjon om å fylle deler av det tomrommet.

I tillegg må vi fortsatt øve påtrykk på helseforetaket for å beholde mest mulig av sykehusfunksjoner i vårt nærområde. Et eksempel er det svært kompetente ortopedimiljøet i Kristiansund, som har opparbeidet en faglig tyngde ingen kan overse. Derfor jobber vi nå for at dagkirurgi skal være i Kristiansund som en del av spesialisthelsetjenesten.

I media er dette kommet skjevt ut, og vi tar selvkritikk på at vi ikke har greid å være tydelig nok på hva dette senteret skal være. Det blir ikke bedre når en tidslinje i forprosjektrapporten oppfattes som at ORKidé «tilbyr» å flytte funksjoner ut av Kristiansund sykehus allerede i 2018. Faktum er at regionrådet for lengst har påpekt overfor helseforetaket hvor viktig det er å opprettholde funksjonene i Kristiansund til fellessykehuset står ferdig. Men vi styrer ikke hva de faktisk kommer til å gjøre.

Vi har heller ikke greid å involvere lokale sykehusansatte i tilstrekkelig grad, slik at de er trygge på hva planleggingen av senteret innebærer. Både det og formidling til folk flest vil vi gjøre noe med. Forprosjektrapporten viser hvordan senteret kan bygges opp med sine hovedfunksjoner, men gir ingen endelige svar om innholdet. Ved etablering av hovedprosjekt vil vi legge til rette for å samhandle og kommunisere med alle aktører som har interesse for prosjektet.

Vi mener at dette er et prosjekt som Nordmøre bør slutte opp om, fordi det gir oss muligheten til å sette oss i førersetet på en utvikling som etter hvert vil komme i hele Norge. At prosjektet nå er tatt inn i revidert nasjonalbudsjett med en bevilgning på 10

millioner kroner, er et tydelig signal om at vi er på riktig vei og at dette kan bli en realitet. Dette er vår sjanse til å skape fremtidens helsetilbud på Nordmøre.

Regionrådet ønsker et stabilt og forutsigbart spesialisthelsetjenestetilbud for Nordmøres befolkning. Vi vil øve det påtrykk vi kan for at helsemyndighetene gir oss det. Parallelt ønsker vi å bidra til å etablere nye kompetansesarbeidsplasser og fagmiljø innen teknologi og helse, slik at vi kan øke Nordmøres attraktivitet som bo- og arbeidsmarkedsregion. Regionalt senter for helseinnovasjon og samhandling handler også om sistnevnte målsetting, og kan bli et kraftfullt tiltak – når vi greier å løfte i flokk.